

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
Perusterveydenhuollon yksikkö

Omavalvonta sosiaalitoimessa

KanSa kick-off tilaisuus 12.6.2015

12.6.2015
Teija Horsma

Omavalvonta

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa korostetaan palveluntuottajien omaa vastuuta toiminnan asianmukaisuudesta ja tuottamiensa palvelujen laadusta sekä asiakas- ja potilasturvallisuudesta

Omavalvonta

- Omavalvonta on palvelujen laadun ja seurannan työkalu
- Omavalvonnan perusidea on, että toimintayksikölle laaditaan kirjallinen suunnitelma, jonka avulla asiakkaan palveluissa esiintyvät epäkohdat ja palvelun onnistumisen kannalta epävarmat ja riskiä aiheuttavat tilanteet pystytään tunnistamaan, ehkäisemään ja korjaamaan nopeasti
- Toimintayksikön omavalvontasuunnitelma on julkinen

Omavalvonnan tavoitteena on...

... että henkilökunta arvioi koko ajan omaa toimintaansa, kuulee asiakkaita ja omaisia laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä

Onnistunut omavalvonta edellyttää

- Henkilökunnan sitoutumista omavalvontaan
- Koko henkilöstön ammattitaidon hyödyntämistä omavalvontasuunnitelman laadinnassa

Onnistunut omavalvonta

- varmistaa toiminnan laadun ja asiakasturvallisuuden
- varmistaa henkilöstön hyvinvoinnin
- vahvistaa organisaation myönteistä julkisuuskuvaava turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoajana

Omavalvonta on lakisääteistä

- Uusi sosiaalihuoltolaki ulottaa omavalvonnan koskemaan kaikkea sosiaalihuoltoa ja sosiaalipalveluja

Sosiaalihuoltolaki 47 §

”Sosiaalihuollon toimintayksikön tai muun toimintakokonaisuudesta vastaavan tahon on laadittava omavalvontasuunnitelma sosiaalihuollon laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma on pidettävä julkisesti nähtävänä, sen toteutumista on seurattava säännöllisesti ja toimintaa on kehitettävä asiakkailta sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella. Omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta voidaan säätää tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.”

Omavalvontaa on jo toteutettu

- Vanhuspalveluissa : Sosiaalihuollon erityislainsäädännössä omavalvonnasta säädetään vanhuspalvelulain 23 §:ssä, toteutettu vuoden 2015 alusta
- Yksityisissä sosiaalipalveluissa: Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 6 §:ssä edellytetään, että palvelujen tuottaja laatii omavalvontasuunnitelman, joka kattaa kaikki palvelujen tuottajan tuottamat sosiaalipalvelut, toteutettu vuoden 2012 alusta

Omavalvonnan sisältökokonaisuuksia

- TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET
- RISKINHALLINTA
- ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET
- ASIAKASTURVALLISUUS

Esimerkkinä yksityisten sosiaalipalvelujen omavalvontasuunnitelma:

<http://lomake.fi/forms/word/Valvira/val46/fi>

Omaevalvonta asiakastietojen sähköisen käsittelyn osalta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (Asiakastietolaki) 19 h § edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajan on laadittava **tietoturvaan ja tietosuojaan sekä tietojärjestelmien käyttöön** liittyvä omaevalvontasuunnitelma. Omaevalvontasuunnitelmassa on selvitettävä, miten seuraavat järjestelmien käyttöön liittyvät asiat varmistetaan:

- Henkilöstön koulutus ja kokemus
- Tietojärjestelmien käytön kannalta tarpeelliset käyttöohjeet
- Tietojärjestelmien käyttö valmistajan antaman ohjeistuksen mukaisesti
- Tietojärjestelmien ylläpitäminen ja päivittäminen
- Käyttöympäristön soveltuvuus
- Muiden tietojärjestelmien yhteensopivuus
- Ylläpitävän ja päivittävän henkilön ammattitaito ja asiantuntemus

Toimintayksikön johtajan rooli

- Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä
- Toimintayksikön vastaavan johtajan tulee myös huolehtia Asiakastietolain 19 h §:ssä tarkoitetun omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja noudattamisesta